

Datum: 27.03.2025

Prva objava:

ODZIVNOST V PROGRAM SVIT V LETU 2024

Kratek povzetek

V letu 2024 je bilo v program povabljenih 319.700 oseb. 318.302 osebam je bilo vabilo vročeno. Izjavo o sodelovanju je vrnilo 206.708 oseb, kar predstavlja 64,9 % odzivnost za Slovenijo.

Program Svit je Državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka debelega črevesa in danke, ki deluje na nacionalni ravni od leta 2009. Nosilec programa je Nacionalni inštitut za javno zdravje.

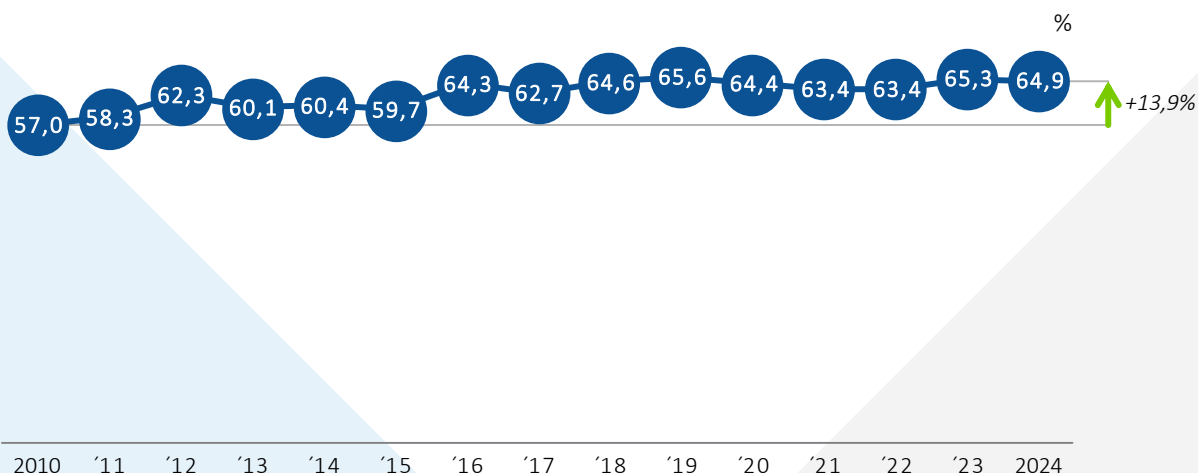

64,9 % ODZIVNOST

319.700 vabljenih oseb,
izjavo je vrnilo **206.708** oseb.

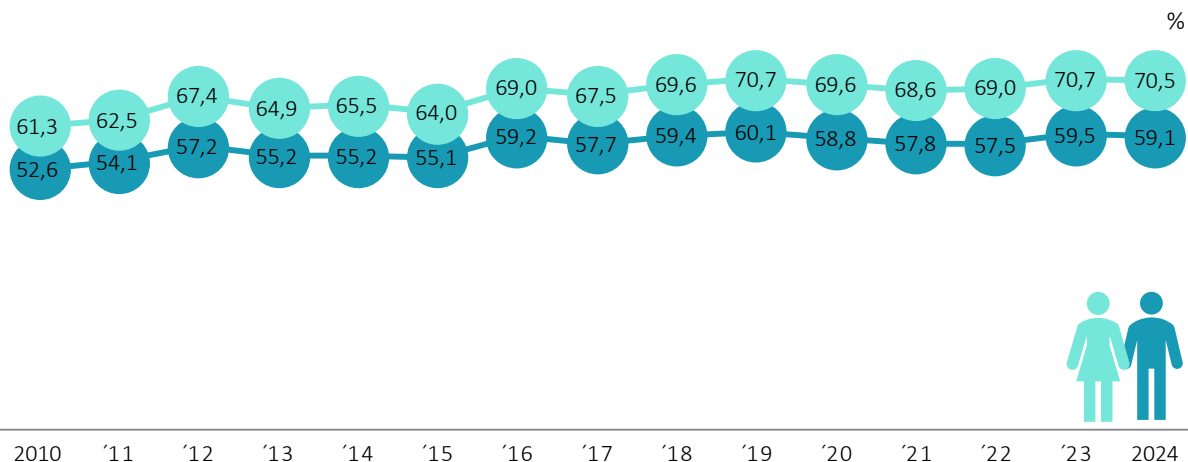
Slika 1: Odzivnost v Program Svit, Slovenija, 2024

V Program Svit se vključujejo moški in ženske v starosti med 50 in 74 let, ki imajo urejeno obvezno zdravstveno zavarovanje. Kot presejalni test se uporablja test na prikrito krvavitev v blatu.

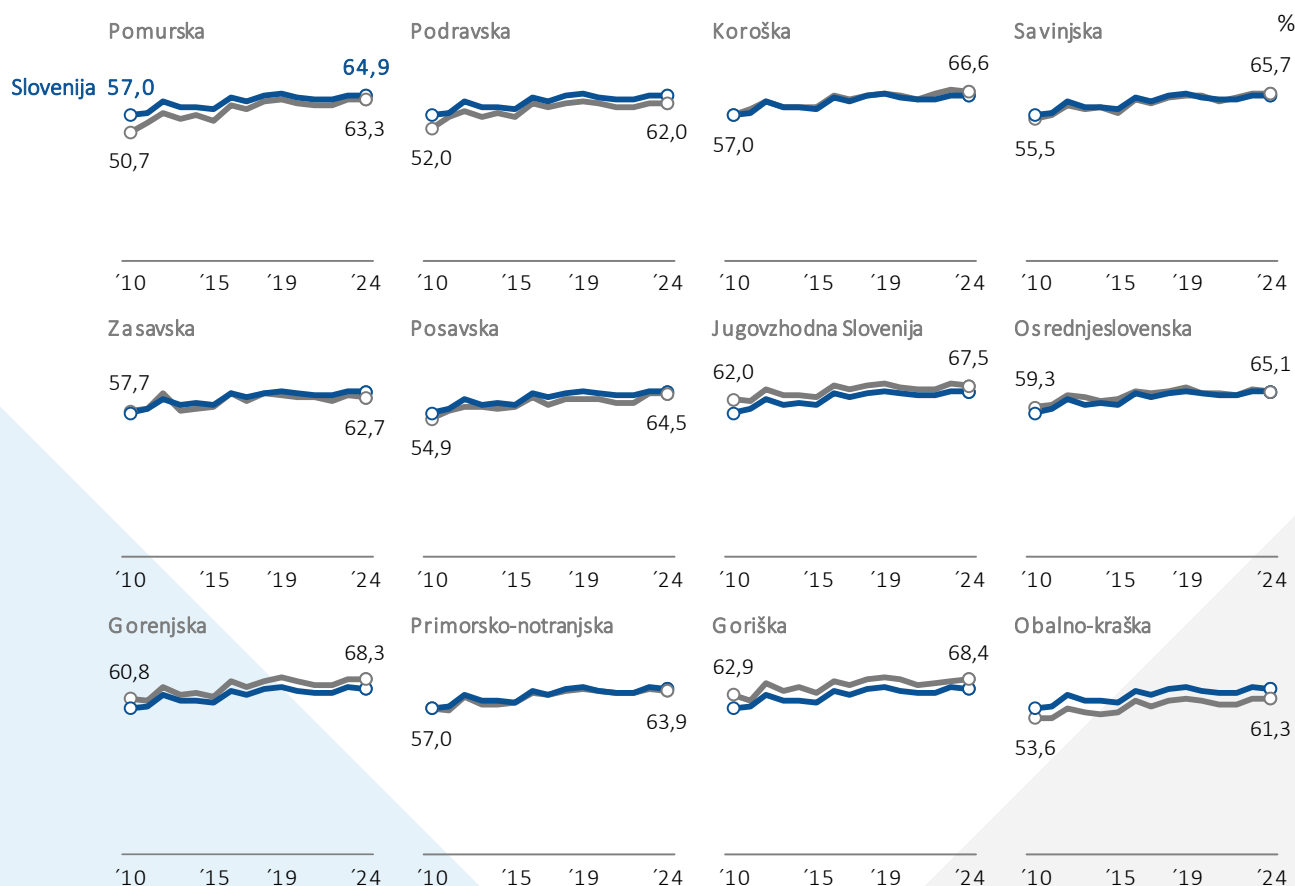
Slika 2: Odzivnost v Program Svit, Slovenija, 2010 - 2024

Odzivnost na vabila se postopno viša od začetka vzpostavitve Programa Svit, z izjemo obdobja pandemije covid-19, ko je sodelovanje malce upadlo.

Slika 3: Odzivnost v Program Svit, po spolu, Slovenija, 2010 - 2024

Izjavo o sodelovanju v Programu Svit je vrnilo več žensk (70,5 %), kot moških (59,1 %), podobno kot skozi vsa leta delovanja programa. Tudi v letu 2024 je odzivnost moških za 11 odstotnih točk nižja od odzivnosti žensk.

Slika 4: Odzivnost v Program Svit, po regijah, Slovenija, 2010 - 2024

Odzivnost na poslana vabila se je, glede na preteklo leto, v letu 2024 v povprečju malce znižala. Polovica regij je imela presejanost višjo, polovica pa nižjo od slovenskega povprečja. Najvišja odzivnost je bila v goriški regiji (68,4 %), najnižjo pa so dosegli v obalno-kraški regiji (61,3 %).

Opis zbirke podatkov ali raziskave

Program Svit, državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki, deluje na način, da pri navidezno zdravih odraslih s preprostim testom blata išče sledove prikrite krvavitve. Osebe s pozitivnim izvidom presejalnega testa na kri v blatu so pregledane na kolonoskopiji, kjer se ugotovi vzrok krvavitve. Cilj programa je med navidezno zdravimi osebami odkriti tiste, pri katerih je velika verjetnost, da bi se iz sprememb na steni debelega črevesa ali danke razvil rak, ali že imajo začetno obliko raka in te spremembe odstraniti. Zgodaj odkrito bolezen lahko uspešno zdravimo, z odkritjem predrakavih sprememb pa lahko bolezen celo preprečimo. Več informacij o Programu Svit se nahaja na spletni strani <https://www.program-svit.si/>.

Odzivnost v Program Svit se izračuna tako, da se število prebivalcev, ki so v opazovanem koledarskem letu vrnili izjavo o sodelovanju v Programu Svit, deli s številom vseh prebivalcev, ki so bili v koledarskem letu vabljeni v Program Svit in množi s 100. Do vključno leta 2014 so bili v program vabljeni prebivalci v starosti med 50 in 69 leti starosti, od leta 2015 dalje pa prebivalci med 50 in 74 leti starosti.

Pravna podlaga za zbiranje podatkov:

Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Uradni list RS, št. 65/00, 47/15, 31/18, 152/20 – ZZUOOP, 175/20 – ZIUOPDVE, 203/20 – ZIUPOPdVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 206/21 – ZDUPŠOP, 141/22 – ZNUNBZ, 18/23 – ZDU-10, 84/23 – ZDOsk-1 in 112/24 – ZDIUZDZ).

Uporabne povezave:

- [Podrobnejša metodološka pojasnila](#)
- [NIJZ Podatkovni portal](#)
- [Zdravje v občini](#)
- [Zdravstveni statistični letopis Slovenije](#)